

14

98 64

PROTOKOŁ przesłuchania świadka.

Dnia 10. III. 1949. r. w Warszawie, Członek Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce Mgr. Norbert Szuman działając na mocy Dekretu z dn. 10. 11. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 293), przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka bez przysięgi.

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania i o treści art. 107 i 115 k.p.k. - świadek zeznał co następuje:

Imię i nazwisko: - *Franciszek Skrzepka*
Data i miejsce urodzenia: - *4. X. 1888 Jahice pow. Pielicków*
Imiona rodziców: - *Franciszek i Jilia z Wilków*
Zawód ojca: - *rolnik*
Przynależność państw. i narod.: - *polska*
Wyznanie: - *ni- kat.*
Wykształcenie: - *mgr farmacji*
Zawód: - *farmaceuta (apteka przy ul. Kopernika nr 32)*
Miejsce zamieszkania: - *D- wa, Różana 9 nr 9*
Karalność: - *nie karany*

Wybił powstania warszawskiego 1944 r. zastąpił mnie w aptece "Mokotowskiej" przy ul. Piłsudskiej nr 79, w domu narodził się przy ul. Borysiewskiej, w czasie petuienia dyktacji. W dn. 1 sierpnia powstańcy z bary wyjechał - o ile się orientuję - zgrupowanie niemieckie przy ul. Dworkowej. Akcja powstańcza nie udało się, powstańcy wycofali się na poryte miasteczko się między ulicami Belgijska, Włocławska, *Fr. Skrzepka*

Piławska i Borysowska. Z pomocy tych powstajacy w dn. 2 i 3-go sierpnia strzelali pomocy niemieckie przy ul. Dworskiej, zbirali takie barykady, kamuflaje, ul. Piławska na wysokości ul. Dolnej. Srepa niemiecka w dn. 1-go, 2-go i do południa 3-go sierpnia polegala na Szymonowie rejonie ul. Piławskiej pod ostralem. Zainterymowujemy, ze w dn. 2 sierpnia rano oddział kilkunastu piechoty niemieckiej przeszedł ul. Piławska od południa w kierunku pl. im. Kubelskiej. Na moim oku zolnierze ci nie prowadzili zadnej akcji, nie byli też rozprezeni przez powstalców.

3-go sierpnia w godzinach popołudniowych uslyszalem odglos narastajacej strzelaniny, jadacych czołgów i glosne krzyki ludzkie. Odglosy te uslyszalem od strony ul. Belgijskiej - zbliżaly się one w kierunku ul. Borysowskiej. Po paru godzinach, znajdując się na parterze & oficyny domu przy ul. Piławskiej 79 zainterymowujemy, ze na podwórku tego domu wesoło kilkunastu zolnierzy niemieckich, strzymajacych granaty i broń zolnowa do stratu.

W momencie gdy zolnierze ci zbliżali się do wejścia oficyny, uslyszalem od ilicy glosne komendy „Zurück” - zolnierze natychmiast wycofali się na ulice. Po pewnym czasie zapowalata ciska. Po wyjściu na podwórko dowiedziatem się, ze Niemcy, ~~pozostawiając~~ pod ostrow czołgów przeprowadzili akcję pacyfikacyjną, ~~to to~~ na terenie zamieszkanym w ilicach Belgijskiej, Piławskiej

Na k...
Joseph

108 1. Botyszewskie, podpalając znajdujące się tam domy i mordując napotkaną ludność. Niekł bliźniego o tej akcji nie potrafię powiedzieć. Wiem, że po stronie powstalców ul. Piłtawskiej na naszym odcinku Niemcy nie przeprowadzili podobnej akcji, gdyż blok domów m. ul. Króla, Piłtawskiej a Różana został obroniony przez powstańców. Stwierdziłem, że Niemcy wdarli się wtedy do domów na rogu ul. Króla i Piłtawskiej i wynosili tam pewną ilość osób - nie bliźniego w tej sprawie nie imieniem jednakoż podać.

Do kapitulacji Moholowa przebywałem i siebie w aptece - powstańcy mieli wtedy swe własne poręcze na linii ul. Belgijskiej, rozpatryjąc ludność cywilną i szpital w ogł. punkty sanitarne w medykamentach. M. innymi rozpatrywałem szpital ujazdowski, mieszczący się wtedy przy ul. Chelmskiej, i Miejski Ośrodek Zdrowia przy ul. Piłtawskiej 91, w którym kierował dr. Sypulchowski, stwierdziłem też, że czynny jest szpital SS Elbicki - tańcy i punkt sanitarny przy ul. Bałuckiego - przeniesiony potem do bloku Króla - Piłtawskiej - Różana, pracował tam, o ile wiem, dr. Winiński Władysław, mieszczący obecnie przy ul. Bałuckiego bodaj nr 24. Narazie innych lekarzy nie mogę sobie przypomnieć.

W dniu kapitulacji zostaliśmy wyprawadani razem z rodziną przez grupę żołnierzy niemieckich na teren Pola Wyciągowego na Skarwcu, skąd koleją przewieziono nas do Pirokowa. O innych zbrodniach niemieckich na terenie Moholowa w czasie powstania nie konkretnego podać nie imieniem.

Na tym protokół zakończono i odkryto.

Proszkółowa:
Andrzej Jaworski

Niklas

F. Joseph